

Effectief werken met contractstandaarden

Factsheet

Maart 2025

Introductie

Deze factsheet is ondersteunend aan de e-learning contractstandaarden Jeugd en Wmo2015. Deze standaarden bestaan uit 'standaard' inkoopdocumenten en 'standaard' overeenkomsten. Deze documenten bestaan voor:

- Individuele voorzieningen jeugdhulp (Jeugdwet);
- Maatschappelijke ondersteuning maatwerkvoorzieningen (Wmo2015).

Het gebruik van de standaarden is verplicht voor gemeenten. Zij moeten de standaarden bij een nieuwe inkoopronde implementeren. Indien gebruik wordt gemaakt van een wijzigingsclausule is dit al eerder mogelijk. Een voorbeeld van de contractstandaarden vind je [hier](#).

Leeswijzer

Om de contractstandaarden goed te gebruiken is het belangrijk om zowel de contractstandaarden zelf, als de context van de contractstandaarden te begrijpen. Hiertoe is de e-learning als volgt opgebouwd:

- Het kiezen voor de juiste beleidsdoelen, uitvoeringsvariant en inkoopprocedure
- Het 'standaard' inkoopdocument en de 'standaard' overeenkomst
- Het implementatieproces
- Hoe een wijzigingsverzoek in te dienen voor het doorontwikkelen en actueel houden van de standaarden

Aan de slag!

Ga jij ook werken met de contractstandaarden? Dan is het belangrijk om als gemeente weloverwogen keuzes te maken bij het bepalen van de beleidsdoelen, uitvoeringsvariant en inkoopprocedure. Dit is namelijk van invloed op de inhoud van het 'standaard' inkoopdocument en de 'standaard' overeenkomst.

Het bepalen van de beleidsdoelen, uitvoeringsvariant en inkoopprocedure worden op de volgende sheets verder toegelicht.

Stap 1: Bepalen van beleidsdoelen

- **Analyse:** Maak een regio beoordeling: wat speelt er en waar liggen kansen?
- **Visie:** Formuleer duidelijke ambities voor de toekomst;
- **Inkoopdoelen:** Maak je visie concreet en meetbaar;
- **Inkoopstrategie:** Werk een plan uit om je doelen te realiseren;
- **Verordening:** Vertaal je beleid naar praktische voorwaarden en zorgvoorzieningen.

Stap 2: Kiezen van een uitvoeringsvariant

Kies een passende uitvoeringsvariant:

- **Inspanningsgericht:** Afspraak per tijdseenheid;
- **Outputgericht:** Focus op resultaat, niet op werkwijze;
- **Taakgericht:** Vrijheid voor aanbieders om zorg te organiseren.

Let op: Kies zorgvuldig. Na een Europese aanbesteding kun je niet zomaar wisselen van een inspanningsgerichte of outputgerichte uitvoeringsvariant naar een taakgerichte uitvoeringsvariant. Dit komt doordat de aard van het contract daarmee verandert, wat volgens de Aanbestedingswet niet is toegestaan.

Stap 3: Het kiezen van een inkoopprocedure

Inkoopprocedures:

- **SAS met EMVI:** Selectie op prijs en kwaliteit;
- **SAS zonder EMVI:** Transparante selectie zonder rangschikking;
- **Toelatingsprocedure:** Geen limiet op aanbieders, cliënten kiezen zelf.

Praktische tip: Houd bij de keuze rekening met de beleidsdoelen, het aantal aanbieders en de benodigde flexibiliteit.

Het 'standaard' inkoopdocument

De keuze voor een inkoopprocedure bepaalt de opbouw van het inkoopdocument. De inkoopdocumenten vormen de leidraad voor het gesprek tussen zorgaanbieders en gemeenten. Eisen, voorwaarden en verwachtingen worden gecommuniceerd.

Op de volgende sheet volgt een opbouw van de verschillende inkoopdocumenten.

SAS met EMVI

- Beschrijving dienst
- Beschrijving opdracht
- Voorwaarden aanbesteding (inclusief optionele selectiecriteria)
- Gunningscriteria
- Procedure aanmelding en beoordeling

SAS zonder EMVI

- Beschrijving dienst
- Beschrijving opdracht
- Voorwaarden aanbesteding (inclusief optionele selectiecriteria)
- N.v.t.
- Procedure aanmelding en beoordeling

Toelatingsprocedure

- Beschrijving dienst
- Beschrijving opdracht
- Voorwaarden aanbesteding (exclusief optionele selectiecriteria)
- N.v.t.
- Procedure aanmelding en beoordeling

De 'standaard' overeenkomst

De inkoopafspraken die worden gemaakt tussen de aanbieder en gemeente vormen input voor de overeenkomst. De 'standaard' overeenkomst bestaat uit drie delen:

- **Gemeentelijke afspraken:** Denk aan dienstbeschrijvingen en budgetplafonds;
- **Individuele afspraken:** Specifieke innovaties of pilots;
- **Generieke bepalingen:** Standaardregels, die altijd gelden.

Waarom dit werkt: Uniformiteit en flexibiliteit verminderen administratieve lasten én maken afspraken helder.

Hoe te implementeren?

Volg het stappenplan. Het stappenplan voor de contractstandaarden Jeugd vind je [hier](#). Voor de Wmo wordt het stappenplan op dit moment uitgewerkt. De stappenplannen zijn vergelijkbaar. De implementatie is compleet wanneer de 'standaard' inkoopdocumenten en overeenkomsten voldoen aan de richtlijnen. Toetsen kan bij het expertteam van het Ketenbureau via ketenbureau@i-sociaaldomein.nl

Tips

- Gefaseerde overgang naar nieuwe contracten om continu te verbeteren;
- Jaarlijkse evaluaties om knelpunten te signaleren en oplossingen door te voeren.

Doorontwikkeling

Input voor het doorontwikkelen van contractstandaarden? Dien een verzoek tot wijziging in op de website van het Ketenbureau! Het wijzigingsverzoek doorloopt de volgende stappen:

- **Screening:** Het Ketenbureau i-Sociaal Domein beoordeelt het wijzigingsverzoek.
- **Beoordeling:** Expertteams en begeleidingsgroepen analyseren de impact.
- **Besluitvorming:** De stuurgroep en VNG geven definitief akkoord.

Veranderde wet- en regelgeving kan ook aanleiding zijn tot het wijzigen van de contractstandaarden.

Wist je dit?

Nieuwe standaarden moeten **binnen zes maanden worden geïmplementeerd** door gemeenten.

Aanbieders worden geïnformeerd door gemeenten.

Indien een wijziging van **wet- en regelgeving** de aanleiding is voor wijziging, is de wijziging **per direct van toepassing**. Ook wanneer dit nog niet is opgenomen in de 'standaard' overeenkomst.

Contractstandaarden Jeugd en Contractstandaarden Wmo 2015

Het proces van uw wijzigingsverzoek

Blijf op de hoogte

Voor meer informatie over de standaarden en het implementatieproces, bezoek je de [website](#) van het **Ketenbureau i-Sociaal Domein**.

Daar vind je ook handige stroomschema's en bijlagen om je verder te ondersteunen. Ook kan je je inschrijven voor de nieuwsbrief via het [aanmeldformulier](#).

Nieuwsgierig geworden na het doornemen van deze factsheet? Doorloop dan de e-Learning Contractstandaarden om jouw kennis te verdiepen!

